

BOTU

BUURTKRANT

herfst 2025 · editie 21 · herfst 2025 · editie 21 · herfst 2025 · editie 21 · herfst 2025 · editie 21 · herfst 2025 ·

TEKENEN BIJ STUDIO DELFSHAVEN

Kom ook eens langs bij Studio Delfshaven op vrijdagmiddag.
Pagina 2.

38 NIEUWE WONINGEN IN "SCHANS II"

Rodney, Sabrina, Sarah en Shirley-Ann vertellen over het complex en de burens.
Pagina 4.

KOKEN MET BEWONERS: PAKISTAANSE PAKORA'S

Nuzhat deelt haar familierecept voor heerlijke vegetarische pakora's.
Pagina 5.

ANKE:

"Democratie betekent ook oog hebben voor de mensen die kwetsbaar zijn."

BoTu-bewoners vertellen wat democratie voor hen betekent.
Pagina 3.

BOS
POLDER
TUSSEN
DIJKEN

volg je ons al?

We zijn te vinden onder
@bospoldertussendijken op
Facebook en Instagram

ook in de krant?

Mail ons op
redactie@bospoldertussendijken.nl

over deze krant

Deze buurtkrant wordt gemaakt
voor én door bewoners uit de wijken
Bospolder en Tussendijken

Lieve buur,

Voor je ligt de 21e editie van de BoTu-Buurtkrant. En net als de voorgaande twintig kranten staat deze weer vol mooie verhalen.

Deze Buurtkrant wordt gemaakt voor én door bewoners. Met als doel om verbinding te creëren, en veerkracht te vergroten bij bewoners. Eén krant kost zo'n €2. Wil jij 'm blijven ontvangen in je brievenbus? Help ons en doneer een bedrag naar keuze via de QR-code. Dankjewel voor je bijdrage aan de buurt!

In deze editie lees je meer over de bomen in de buurt en ontdek je wat er binnenkort te doen is tijdens het Energie(k) Festival. Ook laten we zien hoe Schans II geworden is.

Hieronder laten we je een paar covers van de Rotterdammer zien. En we nodigen je uit om eens langs te gaan bij Studio Delfshaven.

Daarnaast delen we het heerlijke pakora-recept van Nuzhat en een prachtige herfsttekening van Julia.

Verder stellen we je graag voor aan de muzikale Monika, en op de achterkant vertelt Avril hoe zij zich inzet voor de wijk.

Veel leesplezier!

Liefs,
De redactie

PS volg ons ook op social media:
[@bospolderdussendijken](https://www.bospolderdussendijken.nl)

De Rotterdammer brengt de stad in beeld

Tekst door Janine Kratzberg, beeld door Ximena Davalos

De covers van het Amerikaanse tijdschrift The New Yorker zijn wereldberoemd. Ze worden gemaakt door kunstenaars en laten hun blik op New York zien. Het inspireerde Enric Adell, bewoner van Bospolder, en zijn collega-illustrator Gözde Eyce om een Rotterdamse versie te maken. Niet van het tijdschrift, maar van de cover.

architecten, illustratoren, kunstenaars. Daarmee is het ook een ontmoetingsplek voor deze, vaak zelfstandig werkende, beroepsgroep geworden. En een platform waar de kunstenaars hun werk kunnen tonen. Bij elke illustratie staat een toelichting van de kunstenaar. "Elke bijdrage heeft weer een andere stijl en de verhalen zijn vaak heel persoonlijk," vertelt Gözde.

Geadopteerd door de stad

Beiden hebben een warm gevoel voor de stad, al wonen ze nog niet zo lang in Nederland. Of zoals Enric het zegt: "We komen niet uit Rotterdam maar zijn geadopteerd door de stad." En Gözde vult aan: "Rotterdam is heel gastvrij, dat gevoel willen we overbrengen met De Rotterdammer." Op de covers van De Rotterdammer vind je situaties uit het dagelijks leven. "Niet het zoveelste plaatje van de Markthal of de Erasmusburg. Maar beelden die echt iets over de stad zeggen. Zoals de Lee Towers op het Marconiplein, historisch Delfshaven, of de Kapsalon. In De Rotterdammer komt onze liefde voor de stad en voor de kunst samen."

Geen tijdschrift

De illustraties van De Rotterdammer horen niet bij een tijdschrift. Ze zijn te bewonderen op Instagram, exposities in de stad en worden verkocht op creatieve markten en via de eigen website.

Ben jij kunstenaar, illustrator of ontwerper? Wil je jouw liefde voor de stad laten zien en onderdeel worden van dit inspirerende netwerk? Laat het dan weten aan Enric en Gözde. Wie weet zien we jouw cover van de Rotterdammer dan binnenkort op Instagram.

[@derotterdammer010](https://www.derotterdammer010.com)
www.derotterdammer.bigcartel.com

Ontmoetingsplek

Er zijn inmiddels meer dan 25 kunstenaars betrokken bij De Rotterdammer. Ze hebben verschillende achtergronden:

De wijk verandert en blijft hetzelfde

Bewonerscolumn door Meryem Slimani

Al 22 jaar is Rotterdam-West mijn thuis, ook al ben ik hier niet geboren en getogen. Door de jaren heen heb ik Bospolder-Tussendijken zien veranderen, en veranderde ik zelf ook mee. Waar ik ooit zocht naar mijn plek in de wereld, ben ik nu moeder van twee kinderen en bekend geworden met het maken van foto's van mijn eigen moeder.

De omgeving voelt vertrouwd, al is niet alles hetzelfde. De markt is er nog steeds, met oude én nieuwe marktkooplieden, de supermarkt heet geen Bas maar Dirk (al noem ik hem hardnekkig Bas). Ik herleef de momenten: klanten die bij slagerij Hassan ruziën omdat de ticketautomaat weer eens hapert, de opluchting als de roltrap op het metrostation het eindelijk doet en de geur van gegrilde kip bij Shaamihuis. En natuurlijk het ongeduldige wachten voor de brug, als-ie open staat (of was het nou dicht?) terwijl een grote boot eronderdoor schuift. De kat ligt nog altijd in de etalage bij An-Dijvie en tijdens Eid kleuren de straten met mensen in hun mooiste kleding.

Meryem

Ondanks gentrificatie en het gevecht om een plek voor je fiets blijft de kern van Bospolder-Tussendijken bestaan. Het is een wijk die verandert en toch hetzelfde blijft, net als ikzelf.

Vrij Betekenen

Tekst en beeld door Angeniet Berkers

Het is vrijdagmiddag in Studio Delfshaven. Op tafel liggen schetsboeken, stiften en pennen. Sulaiman roert in een pan linzensoep. Het tekenen is hier geen doel, de meeste mensen komen hier namelijk ook voor het contact. Mensen schuiven aan, pakken een vel papier of een potlood, maar niks moet.

Dennis bladert door een klein boekje dat hij maakt voor zijn dochter van één jaar. Hij vult het met tekeningen van bijzondere momenten. Carola test ondertussen met verschillende tinten blauw voor een landkaart die haar helpt om afscheid vorm te geven. De gesprekken om hen heen gaan van stambomen en voorouders naar stoppen met roken en ademhalingsoefeningen. Het loopt door elkaar, zonder vaste

route. Wat opvalt is dat er ruimte is voor ieders verhaal en dat men oprecht naar elkaar luistert en geïnteresseerde vragen stelt. "Je mag hier gewoon jezelf zijn," vertelt Dennis.

Studio Delfshaven (Watergeusstraat 53b) is vaker open voor de buurt. Soms zijn er spreekuren over bijvoorbeeld schulden, buiten staat een buurtkoelkast. Vandaag draait het om samen tekenen, eten en praten. Waar het gezamenlijk tekenen zo'n drie jaar geleden op een dinsdag heel stil rustig begon, is er nu bijna altijd geroezemoes.

Naast de vrijdagen zijn er ook andere momenten: maandag is er opstartkoffie, soms een gezamenlijke borrel. Steeds meer mensen weten de weg naar de

studio te vinden, ook van buiten de wijk. Soms is het rustig, soms juist druk. Vandaag ligt de nadruk meer op praten dan op tekenen. Het is geen cursus of les, er hoeft niets af. Mensen komen binnen, voegen zich bij de groep, nemen een kop soep. Iemand tekent, een ander vertelt een verhaal, weer een ander luistert. Zo ontstaat er elke keer opnieuw een plek waar mensen elkaar vinden. Niet omdat het moet, maar omdat het mag.

Wil je ook eens langskomen bij Studio Delfshaven? Kom bijvoorbeeld langs op maandag tijdens de opstartkoffie van 10:00 - 11:00 uur. Op vrijdag ben je welkom en is er soep van 12:00 - 13:30 uur en vrij betekenen van 13:00 - 15:00 uur.

Van klootzakkenboom tot Turkse hazelaar

Tekst door Laura Spanjer en beeld door Angeniet Berkers

Rotterdam verdwenen", vertelt Bert. "Eerst tijdens het bombardement in mei 1940 en later tijdens de hongerwinter van '44/'45. Toen gingen veel bomen de kachel in. Behalve waar de Duitsers ingekwartierd waren." Op die plekken zijn nog bomen van voor de oorlog te vinden.

Bea Schol-Schwartz

Een andere boom die bijna volledig uit het Rotterdamse straatbeeld is verdwenen is de iep. "Aan het begin van de vorige eeuw stierf de een na de andere iep aan de 'iepenziekte'. Lange tijd was onduidelijk wat hiervan de oorzaak was. Maar in 1922 ontdekte mevrouw Schwartz dat het om een schimmel ging. Deze schimmel heeft in Nederland, en later ook in heel Europa, veel iepen het leven gekost."

Klimaatverandering

Ook de komende jaren verwacht Bert dat sommige bomen zullen verdwijnen. "Afgelopen zomer waren er wel zes a zeven droge weken. Niet alle bomen kunnen daar tegen." Bert denkt aan de meidoorn en aan verschillende soorten loofbomen. "Coniferen doen het juist wel weer goed met droog weer."

Verkoeling, gezonde lucht en minder stress

Bomen in de wijk hebben veel voordelen. "Ze vangen fijnstof af, bieden verkoeling en wanneer je onder een boom gaat staan ervaar je minder stress." Echt waar! Probeer het eens.

Korstmos

En denk je kauwgom te zien op straat? Dan is de kans groot dat dat korstmos is. Dat is een combinatie van een schimmel en een alg. Ook korstmossen vangen fijnstof af. Als korstmos grijs of groen gekleurd is, betekent dat dat de luchtkwaliteit prima is. Is de kleur meer gelig dan wijst dat op veel CO2 in de lucht.

Bert's lievelingsboom? "De baobab. Zoek die maar eens op!"

Bert wijst naar de grote bomen rondom het Bospolderplein. "Dat zijn platanen, de Platanus x Hispanica. Je herkent ze aan een lichte en afschilferende bast." De afgelopen decennia zijn er veel platanen in Rotterdam geplant. "Ze groeien snel, worden groot, kunnen goed tegen warmte en nemen fijnstof op."

Boomliefhieber

Bert is een boomliefhieber. Vol enthousiasme wandelt hij door de wijk en weet over bijna iedere boom wel een verhaal te vertellen. Op de hoek van de Spanjaardstraat en de 1e Schansstraat kijkt hij omhoog: "Dit is een trompetboom Catalpa. In de zomer heeft hij grote witte bloemen, nu hangen er lange peulen vol zaden aan. Kijk", en hij opent een peul die op straat gevallen is. In de Bingleystraat

staat de schijnacacia en in de 2e Schansstraat staan een aantal Turkse hazelaars. "De hazelnootjes kun je eten."

Anna Paulownia, Klootzakken en Magnolia Kobus

Bij de ingang van het Dakpark staat de Anna Paulowniaboom. "Vernoemd naar de enige vrouw van koning Willem II," vertelt Bert. In en rondom de Schippersstraat staan essen, een Liquidambarboom (vloeibare hars) en een klootzakkenboom (de vorm van de vrucht laat zich raden). Verderop laat Bert een kleurrijke vrucht zien: "Magnolia Kobus. Dit is toch prachtig!"

Verdwenen

"Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn veel bomen in

WAT BETEKENT DEMOCRATIE VOOR JOU?

Tekst door Dianne Dijkstra en beeld door Ximena Davalos

Deze maand zijn er weer verkiezingen. Een tijd dat veel mensen over democratie nadenken en hun stem mogen uitbrengen. Maar democratie gaat niet alleen over stemmen. Het gaat ook over hoe we samenleven in onze wijk. We gingen de straat op en vroegen mensen in de wijk wat democratie voor hen betekent. En hoe ze dat in deze wijk merken.

De familie van Iersel komt elke donderdag naar Rotterdam om op hun kleinkinderen te passen.

“Democratie betekent voor ons vrijheid. Vrijheid om te zeggen wat je denkt en dat iedereen mag zijn wie hij of zij is. Hier in de wijk zie je veel culturen door elkaar. Dat vinden wij mooi. Hoe verschillend iedereen ook is, mensen zeggen hier vriendelijk goedemorgen. Of je nu een hoofddoek draagt, een gewaad of spijkerbroek, iedereen hoort erbij. Het is belangrijk is dat we elkaar respecteren. Dat leren we onze kleinkinderen ook, want zij zijn de toekomst van onze democratie.”

Anke helpt bewoners met moeilijke brieven of vragen over belastingen. Ook maakt ze samen met anderen de straten schoon.

“Democratie betekent voor mij luisteren naar elkaar. Niet schreeuwen, maar praten en respect hebben. Toen ik hier in 1999 kwam wonen, was de wijk heel anders. Er waren veel drugsproblemen. Nu is het groener en veiliger. Maar ik denk nog regelmatig aan de vrouwen van de Keileweg. Zij zijn verdwenen, maar hun problemen niet. Democratie betekent ook oog hebben voor de mensen die kwetsbaar zijn. Er voor elkaar zijn. In het klein merk ik dat ik verschil kan maken door samen te werken aan een schone wijk. Dat verbindt.”

Mohammad woont al twintig jaar in de wijk. Hij kwam uit Pakistan naar Nederland.

“Daar was geen democratie. Hier in Nederland wel. Daarom ben ik hier gekomen. Ik voel me thuis. Het is rustig hier en de mensen zijn vriendelijk en zorgzaam. Ik heb in deze wijk drie winkels gehad: een supermarkt en twee telefoonwinkels. Sinds december vorig jaar ben ik met pensioen. Wat ik hier mooi vind, is dat we elkaar helpen. Als ik goed ben voor mijn familie en burens, zijn zij goed voor mij. Dat is voor mij democratie.”

Angelo en Dulce rijden zo'n zes dagen per week door de wijk. Ze halen illegaal afval op en houden de straten schoon. “Soms schrijven we wel twintig boetes per dag,” vertelt Dulce. “Maar gelukkig zijn er ook veel bewoners die goed zorgen voor hun straat. Het is fijn om samen met bewoners te zorgen voor een schone en leefbare wijk” Voor Angelo betekent democratie vrijheid.

“Dat je gewoon kan doen wat je wil, zolang je anderen respecteert.”

Dennis werkt in de wijk en is zo'n drie dagen te vinden in een mooi pand aan de Voorhaven.

“Democratie betekent voor mij dat iedereen een stem heeft. Dat je samen beslist hoe je verder gaat. Hier in de wijk voel ik me goed. Het is gemixt en gezellig. Aan de Voorhaven is het rustig en mooi. Maar één straat verder, op de Schiedamseweg, is het veel drukker. Het contrast vind ik bijzonder.”

In Schans II wordt een community gebouwd door het persoonlijke contact

Tekst door Eva Westerhof en beeld door Angeniet Berkers

Het woningblok 'Schans II' is dit voorjaar gesloopt en herbouwd. De gevel is in oude stijl teruggekomen en er zijn 38 nieuwe woningen gerealiseerd, bedoeld voor starters, stellen en gezinnen. Nieuwe bewoners in een nieuw pand. Voor Havensteder en de Verbindingskamer hét moment om samen te werken zodat bewoners met elkaar in contact komen. De BoTu-krant sprak met Rodney, sociaal wijkbeheerder van Havensteder, Sabrina van de Verbindingskamer en bewoners Sarah en Shirley-Ann.

Rodney: “Bij de oplevering van een mooi nieuw project in een levendige wijk als BoTu, wil Havensteder dat bewoners zich thuis voelen. Je burens leren kennen helpt daarbij. En, een nieuw pand heeft soms nog technische mankementen die moeten worden verholpen. Het is dan fijn als het team van Sabrina vragen inventariseert en naar mij terugkoppelt.”

Sabrina: “Vanaf de oplevering gaat de Verbindingskamer letterlijk langs de deuren. Wij komen kennismaken met bewoners en vragen hoe hun nieuwe woning bevalt. Ook ondersteunen we hen bij vragen. Dat kan een technisch probleem in de woning zijn, of een andere hulpvraag. Wij maken mensen ook bekend met de wijk; de initiatieven en activiteiten die hier al zijn zoals buurtthuis kamers.”

Ideeën en wensen

Shirley-Ann: “Eén van de voorwaarden bij de inschrijving voor deze woningen, was dat bewoners bijdragen aan de community van Schans II. Daar geven we met elkaar actief invulling aan.”

Rodney: “Schans II heeft ook gemeenschappelijke ruimtes, zoals de tuin. De Verbindingskamer vraagt welke ideeën en wensen mensen hebben over de invulling en onderhoud van de tuin. Ik zorg namens Havensteder voor het pand en de buitenruimte, we noemen dat ook wel het 'schoon, heel en veilig' van het woongebouw. Ook kunnen bewoners mij altijd

Van links naar rechts: Shirley-Ann, Sabrina, Sarah en Rodney

benaderen met vragen. Het werk van de Verbindingskamer vult ons daar perfect in aan.”

Extra welkom

Sarah: “In de eerste week kreeg ik bezoek van Sabrina en haar collega. Ik wist niet dat ze langs zouden komen, het was heel verrassend dat ze voor mijn deur stonden. Ik vind het initiatief heel erg leuk en voelde me daardoor extra welkom. Ik werd uitgenodigd voor een buurtborrel en leerde meteen burens kennen. Met mijn directe buurman had ik al goed contact. Nu pas ik ook af en toe op zijn hondje. Er is een groepsapp waardoor we makkelijk contact hebben. Zo is de drempel lager geworden.”

Sabrina: “We bezoeken alle woningen. Als blijkt dat mensen overdag niet thuis zijn, dan gaan we 's avonds langs. Zo krijgen we een beeld van alle bewoners. Na het eerste contact volgen leuke acti-

viteiten. Bewoners willen bijvoorbeeld samen barbecueën en meer groen in en rondom het complex.”

Rodney: “Havensteder ondersteunt die wens. We werken daarin samen met de gemeente, die vergroening van de wijk ook belangrijk vindt. Plantenbakken op de stoep zien er niet alleen mooi en prettig uit, het zorgt er ook voor dat mensen hun auto daar niet kunnen parkeren.”

Belang van sociaal contact

Sarah: “Ik ervaar in mijn werk in de ouderenzorg hoe belangrijk sociale contacten zijn. We mogen best meer naar elkaar omkijken. Ik ben heel blij dat de Verbindingskamer dat versterkt.”

Shirley-Ann: “Ik wil mensen vooral oproepen om wat vaker contact te zoeken met je burens, of gewoon te vragen hoe het gaat. Dat brengt echt verbinding.”

TEKENING DOOR JULIA

Samen met haar moeder woont Julia (7) in Bospolder-Tussendijken. Ze houdt veel van tekenen. “Omdat je veel verschillende dingen kunt tekenen!”

Meestal tekent ze iets wat echt waar is: honden en andere dieren, en de natuur. Ook maakt ze kleurplaten voor andere kinderen. Ze vraagt dan wat voor een kleurplaat een kind wil en tekent dat vervolgens.

De herfst is haar favoriete seizoen. Ze houdt ook erg veel van Halloween en Sinterklaas.

“Mijn lievelingsplek in de buurt is de grote boom tegenover restaurant Frits. In de herfst raap ik hier kastanjes. Die geef ik thuis een mooi plekje.”

Wil je ook een illustratie maken voor in de buurtkrant? Laat het ons weten via redactie@bospoldertussendijken.nl.

Koken met bewoners - Pakistaanse pakora's van Nuzhat

Tekst door Aroosa Yaqub en beeld door Ximena Davalos

Wie in een Pakistaans huis is opgegroeid, weet het meteen: zodra de herfst zijn intrede doet, vult het huis zich met de geur van pakora's. Uien, komijn en koriander die samen een geurige wolk vormen: dat is pure nostalgie! Bij mij roept dat meteen herinneringen op aan mijn moeder en de vraag die ik haar als kind altijd stelde: "Mama, wil je pakora's maken?"

Vandaag is weer zo'n dag. Buiten regent het, de wind waait zachtjes en het kind in mij verlangt naar dat ene vertrouwde hapje. Maar dit keer maak ik ze niet alleen voor mezelf, ik maak ze samen met mijn moeder. Een moeder-dochter moment vol liefde, warmte en een beetje knisperende frituurpret.

Het mooie is: dit vegetarische recept is eenvoudig en iedereen kan het maken, ook samen met (klein) kinderen. Benieuwd hoe je deze knapperige herfst-lekkernij zelf op tafel tovert? Lees vooral verder...

Oproep: wie wil de volgende keer samen koken?

Denk jij: Het lijkt me leuk mijn favoriete gerecht te delen in de buurtkrant? Het redactieteam komt graag met je in contact. Stuur een bericht naar: redactie@bosspoldertussendijken.nl.

Ingrediënten voor circa 20 pakora's:

200 gram kikkererwtenmeel
200 ml water
1 ui
3 kleine aardappelen
50 gram bladspinazie
1 eetlepel korianderzaad
1 theelepel gemalen komijn
½ eetlepel komijnzaad
½ theelepel koningskomijn (ajwain)
1 theelepel granaatappelpoeder
1 eetlepel gedroogde fenegriekblaadjes
½ eetlepel zout
1 theelepel chilipeper (mag uiteraard minder)
¼ theelepel baking soda
voor extra pit: 1 kleine groene peper (of ½ Spaanse peper)

Verder heb je nodig:

een diepe pan
een beslagkom
plantaardige olie

Zo maak je ze

1. Verhit de plantaardige olie in een diepe pan tot 180 graden Celsius.
2. Snijd de ui in dunne halve ringen, schil de aardappelen en snijd deze in kleine blokjes. Was en snijd de spinazie fijn.
3. Meng alle ingrediënten in een kom.
4. Voeg geleidelijk water toe en meng goed tot een glad beslag met een dikke consistentie ontstaat. Dompel de gesneden groenten in het beslag, zodat ze volledig bedekt zijn.
5. Schep met een eetlepel een portie beslag uit de kom. Gebruik een tweede lepel om het beslag

in de hete olie te laten glijden. Schep zo nog ca. 5 pakora's in de pan. Zorg dat de pan niet te vol zit. Frituur circa 5 minuten tot goudgeel en knapperig. Keer regelmatig en laat uitlekken op keukenpapier om overtollige olie te verwijderen.

Tip:

Serveer de pakora's met een zelfgemaakte yoghurt-chutney. Een snelle manier om deze te maken: een handjevol verse koriander, een handjevol verse munt, een halve groene peper, snufje zout en 200 ml (volle) yoghurt. Hak de koriander, munt en groene peper fijn en voeg alles samen bij de yoghurt. Laat even rusten in de koelkast en klaar is je frisse, licht pittige chutney!

Khush ishtiha – eet smakelijk!

BoTu Energie(k) Festival nodigt uit om duurzaam en circulair om te gaan met kleding en voeding

Tekst door Eva Westerhof en beeld door Angeniet Berkers

BoTu Energie(k) is het driedaagse festival dat bewoners op weg helpt naar een duurzamer leven. Het is feestelijk, duurzaam en creatief voor kinderen en volwassenen. De focus dit jaar van BoTu Energie(k) ligt op energiezuinig omgaan met voeding en kleding, bijvoorbeeld door hergebruik. Kom van 12 tot en met 14 november meedoen en zelf ervaren hoe je jouw leven duurzamer en circulair inricht.

Het festival laat bezoekers nadenken over de duurzaamheid van de eigen woon- en leefomgeving. Een bestaand voorbeeld daarvan is de aanpassing in BoTu van huizen waar gas is vervangen door stadswarmte. Deze verandering heeft technische kanten, maar het daagt bewoners ook uit om anders over energiezuinig wonen en leven na te denken. Het festival gaat op dat thema verder.

Lokaal initiatief

Het initiatief voor BoTu Energie(k) komt van bewoners en lokale organisaties en wordt in samenwerking met de gemeente, Eneco en Havensteder mogelijk gemaakt. De redactie van de BoTu-krant sprak met Moni Tsujimaru, projectleider Duurzaam in de wijk en festivalcoördinator en milieucoach Sharmila Lalaram.

Moni: "Het BoTu Energie(k) festival brengt kennis over duurzaamheid en circulariteit. Dat maakt mensen bewust en ook meer toekomstgericht. En het geeft mensen meer verantwoordelijkheid in het maken van duurzame keuzes. Het zorgt voor verbanden in de wijk tussen bewoners, initiatiefnemers, de gemeente en instanties. Op deze manier voelen mensen zich gemotiveerd en wordt een duurzamer leven gedragen in de wijk, door de wijk." BoTu is rijk aan actieve bewoners en organisaties die zich graag inzetten voor de wijk en het festival. De programma's 'Veerkrachtig BoTu' en 'BoTu aardgasvrij' helpen hierbij enorm," vertelt Moni.

Wat kan je doen tijdens BoTu Energie(k)?

Moni: "In drie dagen kunnen mensen op diverse locaties in de wijk van alles zien en leren over hoe je duurzaamheid en circulariteit in je leven toepast."

Op de openingsdag, woensdag 12 november, begint het festival met een middagprogramma. Kinderen zijn welkom bij de deelnemende buurthuis kamers

voor de 'kinderexpeditie', waarbij ze zich creatief kunnen uitleven met het hergebruiken van materialen. 's Avonds is in Pier 80 een energieke show. Er zijn presentaties, een theatrale quiz, een kunstpresentatie, hapjes en meer.

Donderdag vindt de Energiemarkt plaats langs Park 1943. Je kunt afval naar het pop-up milieupark brengen en handige adviezen krijgen van de milieucoaches. Omdat de bewoners van een aantal woningen niet meer met gas stoken en koken, geven milieucoach Sharmila en haar collega's advies over hoe je (lekker) kan koken op inductie. Ook de sociale initiatiefnemers, die samenwerken onder de noemer 'Energiegemeent', staan voor jou klaar op de markt.

Of doe mee met de Zero Waste Tour en leer hoe je slimmer boodschappen kan doen. Dat is ook het thema van het aanschuifdiner, want daar worden lekkere hapjes geserveerd met de producten die aan het einde van een marktdag overblijven. Daarnaast kun je bij Altstadt films zien over duurzaam omgaan kleding en voeding.

Op vrijdag sluit het festival af met een duurzame foodtour. Op drie locaties, het Vuurhuis in het Huis van de Toekomst, Schiezicht en 'Jouw Keuken' in buurthuiskamer De Diamant worden ambachten herleefd en gekookt met verschillende energiebronnen. Zoals met inductie, een houtgestookte oven of met behulp van een groot met wol gevuld kussen dat de warmte van de hittebron vasthoudt; een 'stooft'. Je krijgt circulaire tips, je gaat zelf aan de slag en proeft heerlijke hapjes. Het sociale reisbureau geeft rondleidingen langs de drie plekken en nodigt bezoekers uit om met een andere blik naar dingen te kijken. Ook is er een programma dat je uitdaagt anders om te gaan met miskopen, dus die broek die je nooit hebt gedragen krijgt een nieuw leven. Tot slot is er een expositie bij Oud House.

Een overzicht van het programma en de locaties vind je hiernaast en op www.bosspoldertussendijken.nl/botu-energiek-festival. Moni: "Het programma is geslaagd als het veel mensen in de wijk bereikt en als zij ook hun kennis inzetten en doorgeven. BoTu Energie(k) gaat over kennis en verbinding."

Programma

Feestelijke, duurzame en creatieve activiteiten voor alle leeftijden. Meedoen is gratis!

Woensdag 12 november

> Kinderexpeditie 15:00 – 17:00 uur
Kinderen tussen 6 en 12 jaar zijn van harte welkom in de volgende buurthuis kamers en overige locaties: HP69, TEX Rotterdam, Buurttuin Dakpark, Schiezicht, Vuurhuis, Bollenpandje, Studio Delfshaven en Bibliotheek Delfshaven.

> Sprankelende opening 18:00 - 20:00 uur
Pier 80 is de locatie voor een avondvullende en energieke show. De show omvat presentaties, theatrale quiz, kunstpresentatie, hapjes en meer.

Donderdag 13 november

> Energiemarkt, Pop-up Milieupark en Zero Waste Tour 12:00 – 15:00 uur
Voor gerichte tips voor een energiezuinige en warme winter bezoek je de Energiemarkt bij Park 1943. Hier worden slimme trucs en kennis over isolatiematerialen gedeeld. Proef vers gebakken brood uit de gezamenlijke oven uit de wijk. Ook zit je op deze locatie goed om spullen een tweede kans te geven bij het Pop-up Milieupark of mee te gaan met de Zero Waste Tour om 14 uur.

> Aanschuifdiner 18:30 - 20:00 uur
Speciaal voor het Energie Festival slaan de 'Seagulls' en de Buurtbuik hun handen ineen. Eet een heerlijk gerecht mee in Pier 80.

> Filmavond 20:15 - 22:30 uur
Een heerlijke filmavond is geprogrammeerd in Altstadt. De films over voedsel en kleding geven inspiratie en zetten tot nadenken.

Vrijdag 14 november

> Workshop: Gluren met de burens met Piet de Koning in Oud House 15:30 – 17:30 uur
Bewoners kennen de plek waar ze wonen vaak ontzettend goed, en daarbij ook de problemen en oplossingen die bij het huis horen. In deze workshop leren we als burens van elkaar en delen we oplossingen voor comfort waar jij wat aan hebt.

> Duurzame Foodtour 17:30 – 20:00 uur
Pure verwennerij van lokale initiatieven die met gebruik van onder andere alternatieve energiebronnen de heerlijkste hapjes bereiden en jou een workshop hierin geven. De wandeling komt langs het Vuurhuis, De Diamant en Schiezicht.

> Expositie 18:00 – 20:00 uur
Een goed beeld van de duurzame toekomst krijg je met de expositie bij Oud House. Piet de Koning, Wilma de duurzame Diva, Studio Care en Milieucoaches exposeren hier.

Tip van de milieucoach: de energieklusser

Speciaal voor dit artikel geeft Sharmila een energietip. Namelijk: maak eens gebruik van een energieklusser, deze voert duurzame aanpassingen door bij jou thuis. Bijvoorbeeld ledlampen installeren en tochtstrips en radiatorfolie plaatsen. Ook vertelt de energieklusser wat je zelf kunt doen om energie te besparen.

Bel de gemeente op telefoonnummer 14010 voor meer informatie of om een afspraak te maken.

Monika geeft haar muzikale ervaring door aan kinderen

Tekst door Austra Listaviciute, wijkcoördinator bij podium Grounds en beeld door Ximena Davalos

Zes jaar geleden opende Monika Miedzianowska muziekschool MKA Music aan de Spanjaardstraat in Bospolder. De school richt zich vooral op kinderen van 3 tot 13 jaar oud, al komen er ook jongeren en volwassenen.

Voor de jongste kinderen – van 3 tot 5 jaar oud – bieden ze algemene muzikale vorming aan. In dat programma ontdekken ze verschillende instrumenten en leren ze spelenderwijs de basis van muziek. Vanaf 5 jaar kunnen kinderen kiezen voor

pianolessen, gitaar of ukulele in combinatie met zang. "Voor kinderen van 5 tot 7 jaar oud hebben we een speciaal groepsprogramma, waarin we op een speelse manier pianolessen combineren met muzikale vorming. Deze aanpak draagt bij aan het vormen van allround muzikanten, met een stevige basis in muziekeducatie," legt Monika uit.

Roeping

"Ik ben van oorsprong Pools en woon inmiddels tien jaar in Nederland. Muziek is altijd een belangrijk deel van mijn leven geweest. Ik deed mee aan The Voice of Poland en heb samengewerkt met bekende zangers en rappers in Polen. Toch ontdekte ik dat mijn echte roeping ligt in het lesgeven: kinderen inspireren en een nieuwe generatie helpen opvoeden en ontwikkelen. De ervaring die ik zelf als kind heb gehad, wil ik nu doorgeven aan mijn leerlingen."

"Veel ouders brengen hun kinderen hier om hen iets waardevols te laten leren. Sommigen willen dat hun kind leert focussen, anderen hopen dat ze een passie ontdekken. Als muziek hen raakt, blijven ze hier. Ze leren niet alleen muziek, maar bouwen ook vriendschappen op. Bovendien helpt muziek bij de ontwikkeling van logica, motoriek en creativiteit. Het mooiste is om te zien hoe kinderen hier opgroeien en zich ontplooiën!"

Wil jij ook op muziekles? Kijk voor het aanbod en lesrooster van MKA Music op mkaofficial.com.

BOTU-BUURTKRANT PRIKBORD

Hier vind je mededelingen, oproepen en plannen van bewoners en initiatieven uit BoTu.

Jouw bericht in de volgende Buurtkrant?

Mail je tekst vóór 28 november 2025 naar redactieteam@bospoldertussendijken.nl.

Workshop heesters snoeien

Marco Vos van Donkergroen hoveniers geeft aan het begin toelichting over de verschillende soorten heesters en hoe je ze moet onderhouden. Daarna gaan we meteen in de praktijk aan de slag met snoeien. Werkende weg kun je oefenen en vragen stellen, zodat je het geleerde ook in eigen tuin of buurt kan toepassen.

Zaterdag 1 november, 10 - 14 uur.
Verzamelen om 09:45 bij de Buurttuin op het Dakpark. Meer informatie en aanmelden via de QR-code.

Lunchen bij het Vuurhuis

Iedere donderdag is er een gratis lunch buiten in de gezamenlijke tuin. Je bent uitgenodigd om lekker mee te eten! Er is soep, fruit, salade, brood en dips. Ingang bij het grote hek, Rösener Manzstraat 66-68.

Steun de BoTu-Buurtkrant

Deze Buurtkrant wordt gemaakt voor én door bewoners. Met als doel om verbinding te creëren tussen bewoners. Eén krant kost zo'n €2. Help ons mee zodat je 'm blijft ontvangen. Scan de QR-code en doneer een bedrag naar keuze. Dankjewel voor je bijdrage aan de buurt!

Programma Marconidorpsplein

Boeken leggen: boeken ruilen, rustig lezen en verhalen uitwisselen. Elke woensdag.
Samenspel: spelletjes, muziek en andere activiteiten voor jong en oud. Elke donderdag.
Wees welkom bij Marconistraat 43.

Nieuwe naam Schans II

In de BoTu krant van voorjaar 2024 riepen we buurtbewoners op om een nieuwe naam voor de nieuwbouw Schans II te verzinnen. Uit de inzendingen is een naam gekozen. Eind oktober verwacht Havensteder de naam feestelijk te onthullen. De winnaar is op de hoogte.

Kom naar BoTu Energie(k) Festival

Feestelijke, duurzame en creatieve activiteiten voor alle leeftijden. 12 - 14 november. Meedoen is gratis. Meer info op pagina 6 van deze krant en op www.bospoldertussendijken.nl.

Festival Gezond Verstand

Van 30 oktober tot en met 7 november in Rotterdam West. Een week vol inspirerende workshops, kunst, muziek, eten, aanschuiven, lezingen, beweging en momenten van stilte. Ontmoet, ontdek en ontspan.

Samen voor mentale gezondheid in de buurt. Kom vieren wie je bent!
instagram.com/festivalgezondverstand

Programma Buurttuin

Dakpark

Bakkie Buurttuin: dinsdag, donderdag, vrijdag en zondag van 14 - 16 uur.
Groengroep: zaterdag van 10 - 12 uur, verzamelen vanaf 9:45 in de Buurttuin.
Kinderclub: zondag van 14 - 15:30 uur.
Mama Café: donderdag van 10 - 12 uur.
Taalcafé: maandag van 10 - 12 uur.

Stap binnen bij BoTu's buurthuiskamers

Buuf en Co: Mathenesserweg 26/28
Diamantje: Bospolderstraat 39b
Bollenpandje: Rosier Faassenstraat 22
HP69: Haringpakkersstraat 69
Huisje van de Buurttuin: op het Dakpark, ingang Dakpark kruising van de Hudsonstraat en de Catharina Beersmansstraat
Huis van de Toekomst: Jan Kobellstraat 56A
Inloophuis de Brug: Aelbrechtskolk 33B
Pier 80: Rösener Manzstraat 80
Schiezicht: Mathenesserdijk 272B
Studio Delfshaven: Watergeusstraat 53B
Atelier TEX: Jan Kobellstraat 76A
Yess!: Rosenveldstraat 54
ZIEL: Jan Kobellstraat 62A

Handige contactgegevens

Kindertelefoon: 0800-0432
Meld Misdaad Anoniem: 0800-7000
Stichting Je Goed Recht: 06 21349432
Wijkagenten Delfshaven: 0900-8844
WMO Radar: 010 485 5898

• COLOFON •

Redactie door het BoTu-Redactieteam, bestaande uit Angeniet Berkers, Aroosa Yaqub, Dianne Dijkstra, Doris Schakenbos, Eva Westerhof, Grace Bejosano, Janine Kratzenberg, Laura Spanjer en Ximena Davalos.

Deze BoTu-Buurtkrant is tot stand gekomen in samenwerking met Havensteder, gemeente Rotterdam en het Robedrijf. En wordt gedrukt door DEX.

De krant wordt in een oplage van 7.500 stuks verspreid in de wijken Bospolder en Tussendijken. De gemeente Rotterdam hecht aan de verspreiding van deze buurtkrant, ook bij bewoners met een nee/nee sticker wordt bezorgd.

Vormgeving door Doris Schakenbos. De BoTu-Buurtkrant komt standaard vier keer per jaar uit. Soms is er een extra editie.

Volg jij ons al op social media?

Facebook: [@bospoldertussendijken](https://www.facebook.com/bospoldertussendijken)
Instagram: [@bospoldertussendijken](https://www.instagram.com/bospoldertussendijken)

Vragen/opmerkingen?

Mail ons op redactie@bospoldertussendijken.nl

Stadsmarinier Avril werkt met bewoners aan een veilige wijk

Janine Kratzenberg en beeld door Angeniet Berkers

Sinds begin dit jaar is Avril Schreurs Stadsmarinier in Delfshaven. In opdracht van de burgemeester zet ze zich in voor de veiligheid en leefbaarheid in de wijk. Maar dat doet ze niet vanachter een bureau – juist het contact met bewoners staat voorop.

"Ik probeer zoveel mogelijk in de wijk te zijn," vertelt ze. "Mensen weten zelf vaak het beste wat er speelt. Mijn rol is om goed te luisteren en ervoor te zorgen dat die signalen bij het stadhuis terechtkomen. Zodat er echt iets mee gedaan wordt."

In BoTu werkt Avril nauw samen met bewoners en lokale organisaties. Niet om zelf met kant-en-klare oplossingen te komen, maar om samen te kijken wat nodig en mogelijk is. "Er zit veel kracht in deze wijk. Vaak zijn het juist de kleine dingen die verschil maken. Zo werkten bureaus aan een kookboek met recepten uit verschillende culturen. Ze leerden elkaar beter kennen, en het resultaat maakte iedereen trots."

Toch krijgt Avril ook te maken met zwaardere problemen, zoals overlast, geweldsincidenten of jongeren die in de verleiding komen om het verkeerde pad op te gaan. "Scholen lieten weten dat kinderen werden benaderd voor klusjes waar geld tegenover stond – soms zonder dat ze begrepen waar ze in terechtkwamen. We grijpen dan snel in, samen met de politie. Maar we zetten ook in op preventie."

Een ander voorbeeld is een theaterproject op scholen. Jongeren speelden scènes na waarin keuzes centraal stonden, zoals verleid worden door geld of groepsdruk. "Het was indrukwekkend om te zien hoe dat binnenkwam. Daarna gingen ze in gesprek over hun eigen ervaringen. Dat helpt om hen sterker te maken."

Maak jij je zorgen over iets in je buurt, of ken je iemand die hulp nodig heeft? Je bent welkom bij de Stadsmarinier aan de Schiedamseweg 111G. Binnenlopen kan altijd, zonder afspraak. Avril en haar collega's helpen je graag.